

Kätkökääpä

Taigaporing

Inonotopsis subiculosa

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Kätkökääpä on yksivuotinen, alustallaan pinnanmyötäisesti kasvava, keskikokoinen tai suuri ja huopamaisen pehmeä. Reuna on vaalean kellanruskea ja nukkainen tai pumpulimainen, ja pillipinta on kanelin- tai suklaanruskea ja kosketuksesta tummuva. Kulmikkaita pillejä on 1,5–3 millimetrillä. Pillikerros on vain yhdestä kahteen millimetriä paksu.

Elinympäristö ja levinneisyys

Kätkökääpä kasvaa vain tuoreissa, hyvin vanhoissa ja tiheissä kuusimetsissä, joita ei ole hakattu. Se kasvaa kaatuneiden runkojen alapinnoilla, lähellä maanpintaa. Kätkökääpää on tavattu vain muutamalla kasvupaikalla Keski- ja Pohjois-Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Kätkökääpää uhkaavat vanhojen metsien harvinaistuminen ja pirstoutuminen sekä lahoppuun väheneminen metsissä. Noin puolet kätkökäävän kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuosituks

Erityisesti suojeltavan kätkökäävän kasvupaikka rajataan metsänkäsitteilyn ulkopuolelle. Kasvupaikan ympäristö säilytetään jatkuvasti peitteisenä, jottei kasvupaikan pienilmasto muutu kätkökäävälle liian kuivaksi. Lisäksi kasvupaikalla ja sen ympäristössä huolehditaan riittävästä lahoppuun määrästä.

Lähteet

- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009. Suomen kääväkkäiden ekologia, levinneisyys ja uhanalaisuus. – Norrlinna 19: 1–233.
- Kotiranta, K. & Niemelä, T. 1996. Uhanalaiset käävät Suomessa. 2. uudistettu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas 10. 184 s.

Kuva: Johanna Hallman